

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

V E S T N I K

4
2015

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

3,90
EUR

TEMA MESECA

Šestdeset let
meteorološke postaje
na Kredarici

INTERVJU

Lynn Hill, Uroš Perko

Z NAMI NA POT

Nanos

120 let
Planinskega
vestnika

AKCIJA 50-odstotni popust

Narava v gorskem svetu

Najboljši način za varovanje in ohranjanje gorskega okolja je ozaveščanje, izobraževanje in informiranje planincev in tudi drugih obiskovalcev gora. Varstvo gorske narave je bilo v okviru izobraževanj Planinske zveze Slovenije prisotno že vse od leta 1954 (program za gorske stražarje). Varovanje narave je zdaj vključeno tudi v nekatere druge programe usposabljanj Planinske zveze Slovenije.

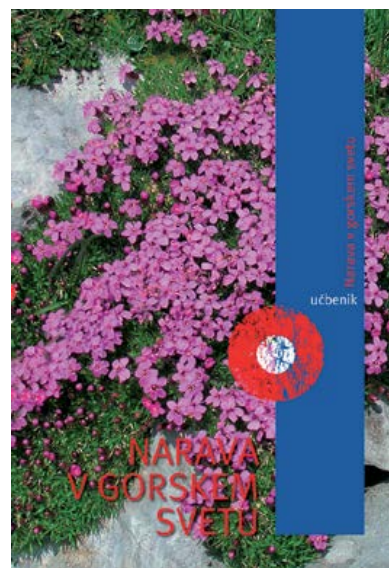
Naravna bogastva in lepote so vir, iz katerega planinstvo črpa svojo moč in poslanstvo. Varovanje narave je v najširšem družbenem interesu, planinstvo pa je z naravo tesno povezano, zato dosledno spoštuje prvine varstva narave in okolja ter je v tem prizadevanju zgled drugim. Množičnost obiska v gorah, sodoben promet in druge oblike civilizacije vedno bolj ogrožajo prvobitnost gorskega sveta. Skrb za varstvo narave in okolja je zato ena temeljnih dolžnosti planinca in bistveni sestavni del planinske vzgoje.

Knjiga *Narava v gorskem svetu* je izšla leta 2006. Napisana je poljudno, tako da je namenjena ljubiteljem in obiskovalcem gorskega sveta ter varuhom gorske narave, gorskim stražarjem. Tem bo služila za izpopolnjevanje izobraževanja o gorski naravi, ki ji je uspelo ohraniti svojo divjo lepoto in občudovanje človeka.

Format: 170 mm x 210 mm; 150 strani, zgibano, šivano, broširano

V času od 15. 4. 2015 do 15. 5. 2015 lahko knjigo kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 10,41 €* (redna cena: 20,82 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

PREDNAROČILO

Planinska založba obvešča, da je do konca maja še vedno čas, da v prednaročilu naročite enciklopedični vodnik *Zahodne Julijske Alpe* avtorja Klemena Janše.

Zvezek prinaša opise mikavnega zahodnega dela Julijcev, ki so pretežno na italijanski strani meje. Poleg dobro obiskanih vrhov v skupinah Kanina, Viša in Montaža so v njem opisi nekaterih malo znanih področij, ki do sedaj v slovenščini še niso bila tako podrobno predstavljena in so zato še toliko bolj mamljiva: razdrapane Naborjetske gore nad divjo dolino Dunje, samozavestni greben Muzcev, dolgi greben Stola in Karmana pa od ljudi in boga pozabljeni vrhovi zahodno od Strme peči. Tako natančnega vodnika zanje ni niti v italijanščini!

Format: 130 mm x 210 mm; 348 strani, integralna šivana vezava, polokrogel hrbet

Prednaročniška cena vodnika je 23,99 €* (redna cena 29,90 €*).

*DDV je vključen v ceno. Poštino plača naročnik.

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti**: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu**: 01 43 45 684 v času uradnih ur, **po faksu**: 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka**: 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila**: narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS**: <http://trgovina.pzs.si>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Slovenski planinski muzej

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, **telefon**: 08 380 67 30, **faks**: 04 589 10 35, **e-naročila**: info@planinskimuzej.si.

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
115. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, dr. Irena Mušič Habjan,
dr. Mateja Pate, Dušan Skodič, Tina Leskošek,
Mire Steinbuch

ZUNANJA SODELAVCA:

Peter Šilak, Mojca Volkar Trobevšek

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Katarina Marin Hribar,
Mira Hladnik, Mojca Volkar Trobevšek

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 4800 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva
in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez
privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

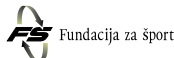
Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana.
Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika.
Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS, Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in Javna agencija za knjigo RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Pomlad vabi v naravo in gore
Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Foto: Matjaz Mitranc

SpoRazumevanje

V zadnjih dneh februarja, ko je bilo v zraku že čutiti pomlad, se je poslovil Urban Golob, naš sodelavec, plezalski kolega, prijatelj. Če bi ga morala označiti z eno besedo, bi jo kljub pestrosti njegovih vlog v življenju hitro našla: borec. Zdi se mi, da ta beseda najbolje ponazarja rdečo nit njegovega življenja. Vem, da bi se z mano strinjali mnogi, ki so ga poznali.

Kot že večkrat v preteklosti, ko so nepreklicno odšli drugi prijatelji ali znanci, je na plano z vso silo privrelo zavedanje o lastni minljivosti in me znova napeljalo na razmišljanje o tisoč in eni stvari, predvsem pa o tem, da bi bil bržkone čas, da končno začnemo sproti ločevati zrna od plev in premislimo, kaj nam je v življenju res pomembno in kako bomo to uvedli v naš vsakdan kot največjo vrednoto.

Tako sem oni dan med prijetno samotnim vzponom, ko je glava pospešeno odmetavala dolinski balast, razmišljala o komunikaciji. S to imam zadnje čase precej opravka na najrazličnejših ravneh. Ste kdaj opazili, kako zanimiva, pomenljiva, bogata je slovenska beseda za tujko, ki izvira iz latinske besede *communicare* in pomeni deliti (nekaj z nekom)? Sporazumevanje. Sporazum. Razumevanje. Kako lepo zajeto bistvo tega, kar naj bi s spoštljivim komuniciranjem dosegli. Po drugi strani pa se v besedi skriva tudi – spor. Ta, se mi zdi, se na žalost pogosto pojavlja kot posledica površne komunikacije.

Živimo v času, ko je možnosti za komunikacijo nešteto in naš glas lahko v nekaj trenutkih seže v še tako oddaljeno vas. Dandanes ljudje nemara komuniciramo več kot kdajkoli prej. Če v naš virtualni poštni predal ne prileti vsaj nekaj deset sporočil na dan, se nam zdi, da smo pozabljeni od vseh, odrezani od sveta. Neprestano smo na razpolago, na tekočem z vsebino poštnega predala, bombardirani s sporočili, vedno v pripravljenosti, da nanje odgovorimo.

Hiter sprehod po tipkovnici in preprost klik na gumb pošlji nista brez pasti. Možnost, da reagiramo kjerkoli in takoj, ni vedno v naš prid. Včasih potrebujemo čas, včasih celo zelo veliko časa, da zadevo v miru premislimo in se šele nato odzovemo. V vedno hitrejšem vrtincu vsakdana pa si te možnosti pogosto ne damo, zdi se nam, da se bo podrl svet, če ne bomo takoj dali glasu od sebe, da bomo zamudili kdo ve kakšno priložnost, morda celo izpadli neresno. Morebitna pričakovanja uporabnikov sodobnih komunikacijskih sredstev na drugi strani linije nam res ne bi smela narekovati tempa, vsaj ne vedno ...

Za učinkovito sporazumevanje pa moramo poleg sporočanja biti večji tudi – poslušanja. Slednjega pa nam, kakor opažam, manjka na vseh koncih in krajih. Če začnem pri sebi: kolikokrat se zalotim, da zatopljena v misli, ki mi begajo po možganih med delom, ob premlenju kakega problema ali obveznosti, ki me čakajo, preprosto ne znam ali ne zmorem zbrano prisluhniti željam, stiskam, vprašanjem, prošnjam ... najbližjih, sodelavcev, prijateljev? Kolikokrat v naglici preberem sporočilo, si narobe zapomnim podatke, pomešam dejstva in si na podlagi tega ustvarim napačno predstavo, spregledam bistvo sporočila in se s svojim odgovorom ali ravnanjem zapletem v nesporazum? Kolikokrat se pri komunikaciji po nepotrebem zaiskri ali v naslednji fazi zaradi pomanjkanja komunikacije hudo zapletem, ker ne slišimo, ne poslušamo več drug drugega? Zdi se, da vse prevečkrat ...

S pametnimi ljudmi se da vse zmeniti, imamo navado reči. Urban je bil eden takih ljudi. V spominu mi bo ostal kot strpen sogovornik, ki je razumel bistvo komunikacije. Nam pa preostane, da poskusimo dojeti bogastvo sporazumevanja, dokler nam je to še dano.

Mateja Pate

4 Tema meseca

Naša edina visokogorska meteorološka postaja

Tanja Cegnar

UVODNIK

SpoRazumevanje 1

Mateja Pate

ŠESTDESET LET METEOROLOŠKE POSTAJE NA KREDARICI

Naša edina visokogorska meteorološka postaja 4

Tanja Cegnar

ŠESTDESET LET METEOROLOŠKE POSTAJE NA KREDARICI

Spomini prvega meteorološkega opazovalca 7

Dušan Škodič

ŠESTDESET LET METEOROLOŠKE POSTAJE NA KREDARICI

Observatorij na vrhu Triglava 10

Dušan Škodič

INTERVJU

Pogovor z Lynn Hill 15

Mire Steinbuch

GREBEN NAD SOČO

Polovnik 20

Matija Turk

SPOMINI

Romantika Polovnikovih strmali 26

Pika

30 Z nami na pot

Nanos

Gorazd Gorišek

Opisi tur

 Nanos: Pleša, z Razdrtega

 Nanos: Pleša, iz Podnanosa

 Nanos: Pleša, z Gradišča pri Vipavi

 Suhi vrh: iz Šmihela pod Nanosom

50 Planinska organizacija

Komisija za varstvo gorske narave

Zdenka Mihelič

ALPINIZEM

**Različno iskanje
svojega mesta v svetu** 28

Tone Škarja

Z NAMI NA POT

Nanos 30

Gorazd Gorišek

PLANINSKE POSTOJANKE

**O načinu in zahtevnosti dela
v visokogorju** 39

Jana Remic

LITERARNI RAZPIS

Gradili so jo z ljubeznijo 42

Slavko Prezelj

INTERVJU

**Pogovor z
Urošem Perkom** 44

Mateja Pate

LITERATURA

Iskalci svobode (odlomek) 47

Bernadette McDonald

PLANINSKA ORGANIZACIJA

**Komisija za varstvo
gorske narave** 50

Zdenka Mihelič

VREMENSKE STOPINJE IN OPRIMKI

Žganci brez ocvirkov 54

Miha Pavšek

ZIMSKE RAZMERE

**Z glavo na
pravem mestu** 56

Miha Pavšek

FOTO NASVET

Uporaba histograma 58

Oton Naglost

KOLUMNNA

**Natura 2000 in
omejitve v gorah** 60

Dušan Klenovšek

KOLUMNNA

Motilci in škodljivci 61

Iztok Tomazin

PRIZNANJA

**Slovinci dobitniki
zlatega cepina** 62

Tina Leskošek

V SPOMIN

Urbanu v spomin 64

Marjan Žiberna

NOVICE IZ VERTIKALE 65

NOVICE IZ TUJINE 66

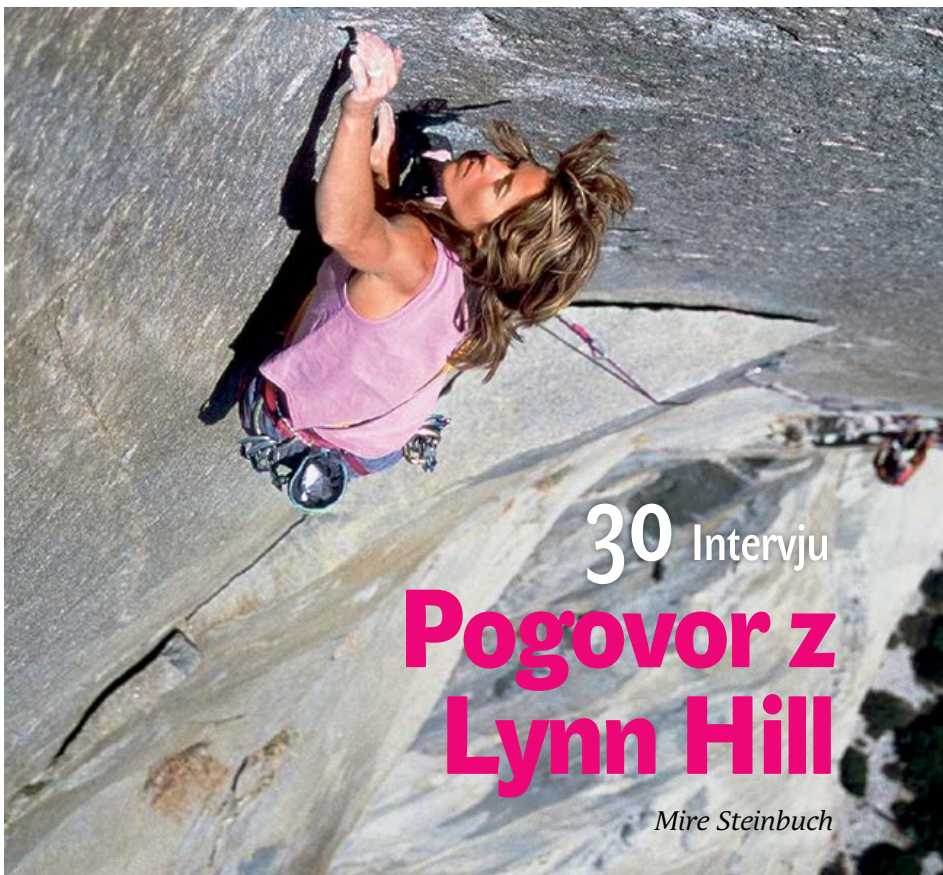
ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE 67

PISMA BRALCEV 68

PREBRALI SMO 68

PLANINSKA ORGANIZACIJA 68

V SPOMIN 72

30 Intervju
**Pogovor z
Lynn Hill**

Mire Steinbuch

Vsebine vseh
Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si